

Lahkota prihodnosti

SPOROČILO ZA JAVNOST

Kidričevo, 7. februar 2023

Dodatne informacije: Služba za odnose z javnostmi, Nataša Vodusek Fras, M: 041 387 297,
E: natasa.vodusekfras@talum.si

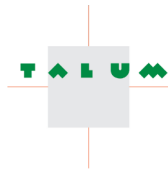
Talumova umetniška zbirka v preglednem katalogu umetnin

Talumova umetniška zbirka je obsežna, bogata in dragocena predstavitev ustvarjalne moči slovenskega likovnega prizorišča poznega 20. in začetka 21. stoletja. Katalog umetnin, ki so ga dan pred kulturnim praznikom predstavili v Talumu, ponuja celovit vpogled v umetniško zbirko, ki je v Talumu skrbno nastajala od leta 1992, ko so donatorsko začeli podpirati likovno kolonijo na gradu Štatenberg. V katalogu so predstavljena dela 130 avtorjev, katerih dela se nahajajo v umetniški zbirki, ki šteje več kot 800 umetniških del. Gre za manjšo zbirko, ki skupaj z drugimi muzejskimi in galerijskimi ustanovami tudi pomembno sooblikuje nacionalni umetniški fond in skrb za ohranjanje slovenske kulturne dediščine.

Na današnji predstavitvi kataloga v Talumu so sodelovali avtorji. **Darko Ferlinc**, upokojeni Talumovec in skrbnik Talumove umetniške zbirke je organiziral likovne kolonije ter sodeloval pri nakupu umetnin in pri promociji Talumove umetniške zbirke. **Dr. Marjeta Ciglencečki** z raziskovalnim, kuratorskim in pedagoškim delom sodi med najbolj prepoznavna imena sodobne umetnostne zgodovine v Sloveniji. Je poznavalka likovne umetnosti 20. stoletja na Štajerskem s poudarkom na območju Ptuja z okolico in Maribora. Uredila je strokovni zapis zbirke in svetovala pri izboru del. Pri nastanku kataloga je sodeloval še en upokojeni Talumovec **Stojan Kerbler**, mojster fotografije, dvakratni Prešernov nagrajenec, ustvarjalec ciklusa Tovarniška fotografija, ki je s svojem objektivom redno dokumentiral dogajanje na kolonijah. **Dušan Fišer** je akademski slikar, mentor na slikarskih kolonijah, svetoval je pri izboru umetniških del za Talumovo zbirko.

Začetki Talumove umetniške zbirke segajo v leto 1992, ko so se na pobudo ljubiteljskega slikarja Branka Gajšta, takrat zaposlenega v Talumu, in pod okriljem tovarne na gradu Štatenberg prvič na likovni koloniji zbrali slikarji. Vsaka likovna kolonija se je končala z razstavo. Sprva na gradu Štatenberg, kasneje pa v Miheličevi galeriji na Ptuju. Dela iz zbirke so razstavljali tudi v Salonu umetnosti na Ptuju. Trikrat so izbrana dela iz zbirke pokazali v Tovarni umetnosti v Majšperku – izbor slik, grafike in dela iz likovne kolonije iz leta 2014. Najobsežnejša razstava umetnin je bila leta 2002 v Jakopičevi galeriji v Ljubljani. Razstave so vedno spremljali pregledni katalogi.

Talumova zbirka umetnin zajema dela različnih likovnih zvrsti: slike, grafike, skulpture, fotografije. Po značaju bi jo lahko opredelili kot postmodernistično, čeprav so v zbirki tudi starejše umetnine. Eno od pomembnih vodil pri nastajanju zbirke je bilo in je še, pritegniti avtorje, ki so povezani s Ptujem in njegovo okolico. Tako so med avtorji v zbirki Dušan Kirbiš, Dušan Fišer, Viktor Rebernak, Tomaž Plavec, Andrej Božič, Mito Gegič in starejša avtorja France Mihelič ter Janez Mežan. Od fotografov so v zbirki zastopani svetovno znani mojster fotografije Stojan Kerbler, pa Boris Farič, Srđan Mohorič, Tanja Verlak in Sandra Požun. Posebno mesto v zbirki imajo dela, ki so povezana z aluminijem. Kar nekaj umetnikov je namreč aluminij izkoristilo kot gradivo za svoje stvaritve. Oblikovalec Vladimir Pezdirc je ob prenovljeno upravno stavbo npr. posadil aluminijasto drevo.

Lahkota prihodnosti

V zadnjih letih zbirka ne raste več tako intenzivno kot nekoč, je pa Talum s svojim aluminijem soustvaril številna umetniška dela v bližnji in širši okolici (skulpturi Veter ponosa na krožišču v Kidričevem in skulptura šestih otrok v Parku generacij, ptujski prstan – vse je zasnoval akademski slikar in kipar Tomaž Plavec, instalacija Rubikove kocke multimedijske umetnice Eve Petrič). Dela iz zbirke si izposojajo različni avtorji za pregledne razstave svojega dela ali skupinske razstave. Tudi na ta način umetnine dosežejo veliko število ljubiteljev likovne umetnosti. Večina umetnin iz zbirke sicer krasi poslovne prostore tako v tovarni kot tudi izven v restavraciji Pan in gostilni Ribič, ostala zbirka pa je skrbno shranjena v depoju umetnin.

Dr. Marjeta Ciglencečki v uvodu kataloga izpostavlja, da je Talumova umetniška zbirka bogata in dragocena predstavitev ustvarjalne moči slovenskega likovnega prizorišča poznega 20. in začetka 21. stoletja. V njej je najti vodilna imena slikarjev, kiparjev in fotografov iz navedenega obdobja; mnogi od njih so se mednarodno uveljavili in dosegli najvišja priznanja, ki jih v Sloveniji podeljujejo za umetniške presežke. Prav tako je pomembno, da so v zbirki Talum zastopani številni odlični avtorji, katerih del iz različnih razlogov ni najti v fundusih nacionalnih in drugih večjih galerij. Poseben pečat dajejo zbirki tisti avtorji, ki so povezani s Ptujem in njegovo okolico. »Njihova dela prevladujejo po številu, kar dokazuje skrb industrijskega velikana za umetnostni razvoj okolja, v katerem deluje. Kdorkoli bo v prihodnje skušal predstaviti pregled slovenske likovne ustvarjalnosti novejšega časa, bo naredil napako, če ne bo upošteval umetnin iz zbirke Talum. Še bolj je podpora zbirke Talum potrebna pri predstavitvah ustvarjalne moči v severovzhodni Sloveniji. Zbirateljem v podjetju Talum smo hvaležni za neprecenljiv prispevek k oblikovanju in razumevanju slovenske umetnostne podobe, pričujoči katalog pa omogoča podroben vpogled v vsebino zbirke. Naša skupna dolžnost je ohraniti zbirko Talum kot nedeljivo celoto, da bo tudi v bodoče služila javnosti, kar je bil namen njenih snovalcev od vsega začetka,« je zapisala Marjetka Ciglencečki.